

Mededeling aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur	ID-nummer	WBL-1816763946-280
Portefeuillehouder	R. Sleijpen		
Onderwerp	Impact ontwikkeling energiemarkt op energiekosten		
Datum vergadering	15 december 2021	Agendapunt nr.	5.7

Doelstelling

Informereren over de ontwikkelingen in de energiemarkt, de begrotingssystematiek van WBL en de verwachte impact daarvan op de energiekosten t/m 2023.

Inleiding

De afgelopen periode zijn de stijgende energietarieven veelvuldig in het nieuws geweest, met stijgingen voor elektriciteit van ruim 250% en voor gas met ruim 275%. Na een periode van sterke tariefstijgingen lijkt er inmiddels sprake te zijn van enige stabilisatie. Het is aannemelijk dat de hogere tarieven blijvend zijn.

WBL is een relatieve grootverbruiker qua energie. Jaarlijks is er ongeveer 65.500 MW aan elektriciteit nodig voor met name de beluchtingssystemen en 4.500.000 m3 gas voor de slibdroger in Susteren.

WBL produceert ongeveer 12.000 MW door het vergisten van slib en wekt ongeveer 10.000 MW per jaar op vanuit de zonnepanelen, waarvan 2.000 MW wordt terug geleverd aan het net. We leveren deels terug aan het net omdat de salderingsregeling niet opgaat voor grootverbruikers van energie. Jaarlijks wordt ongeveer 4.800.000 M3 gas en 45.500MW aan elektriciteit ingekocht voor een totaal bedrag van €8.225.000¹

Impact

In onderstaande tabel zijn de geprognostiseerde begrotingsoverschrijdingen voor 2021 en 2022 opgenomen. Voor 2021 sluiten deze aan op de directierapportage. Ten opzichte van de begroting is er sprake van een toename van 5% voor 2021 en 9% voor 2022. Dit is inclusief de afname van de SDE subsidie. Aanzienlijk lager dan de bovengenoemde stijgingen in de markt. In de volgende paragraaf zal de reden hiervan worden toegelicht. Daarnaast is voor 2023, vooruitlopend op de a.s. MJR-cyclus, een grove prognose opgesteld:

Thema	2021	2022	2023
1. Aardgas inkoop	+ €0	+ € 30.000	+ € 600.000 tot + € 950.000
2. Elektra inkoop & verkoop	+ € 260.000	+ € 460.000	+ € 300.000 tot + € 500.000
3. Aanpassing SDE+ subsidie	+ € 140.000	+ € 210.000	+ € 100.000 tot + € 200.000
Totaal	+ € 400.000	+ € 700.000	+ € 1.000.000 tot € 1.650.000
Mate van zekerheid over genoemde bedragen	<i>Zeer hoog</i>	<i>Hoog</i>	<i>Laag, bedragen zijn indicatief</i>

Tabel 1: Verschil t.o.v. begroting in boekjaar. Een + bedrag betekent een begrotingsoverschrijding.

¹ Energiebegroting voor 2021 (inkoop energie – verkoop, excl. SDE+ subsidie)

De energiebegroting van WBL

De input voor de WBL begroting wordt ruim een jaar voor het betreffende begrotingsjaar ingediend. Om tarieven zo laag mogelijk te houden bundelen een zevental waterschappen bij aanbestedingen hun krachten in een zogenaamd inkoopcollectief. Om vervolgens de impact van tariefswijzigingen op onze begroting zo laag mogelijk te houden worden volumes vooraf én gespreid ingekocht op de termijnmarkt, het zogenaamde 'vastklikken' van tarieven. Dankzij deze systematiek zijn grote meerkosten, in de orde van grootte van € 3 mln. voorkomen voor inkoop van gas en elektra in 2021 en 2022. De tarieven van 2023 zijn echter grotendeels nog niet vastgeklikt. In het meerjarenramingproces voor 2023 zal hiermee rekening worden gehouden. Dankzij de hoge productie aan biogas en de plaatsing van 33.000 zonnepanelen wordt de externe invloed van de stijgende energieprijzen verder beperkt.

Toelichting per begrotingspost

1. Aardgas inkoop

- a. 2021 & 2022: geen noemenswaardige afwijkingen qua aardgas prognose, doordat volumes een tijd geleden zijn vastgeklikt tegen een gunstig tarief. Indien WBL niet tijdig zou hebben ingekocht, zouden de kosten 1,7 mln. hoger zijn uitgevallen.
- b. 2023: door een aflopend contract betreffende de locatie Susteren (droger), moet voor 2023 het volledige volume nog vastgeklikt worden. Gezien de huidige ontwikkelingen wordt een forse stijging van het aardgas tarief verwacht in 2023. In bovengenoemde prognose is voor de locatie Susteren uitgegaan van de actuele marktprijs voor leveringsjaar 2023 (nov. 21). Vanwege de huidige volatiliteit van de energiemarkt is het moeilijk te voorspellen wat de tarieven voor 2023 gaan worden, vandaar de lage mate van zekerheid qua prognose 2023.

2. Elektra inkoop & verkoop

- a. 2021: de overschrijding in 2021 wordt verklaard door een tarief stijging van circa 3% ten opzichte van de begroting, een aanzienlijk natter jaar dan gemiddeld en als gevolg daarvan een lagere opbrengst van zonne-energie.
- b. 2022: bij het opstellen van de begroting voor 2022 is geen rekening gehouden met de huidige prijsstijgingen. Door vooraf in te kopen op de termijnmarkt blijft de overschrijding voor 2022 beperkt tot circa €460.000. De oorzaak hiervan is het gedeeltelijk nog moeten vastklikken tegen hogere tarieven. Indien WBL niet tijdig zou hebben ingekocht, zouden de kosten 1,3 mln hoger zijn uitgevallen.
- c. 2023: de huidige prognose betekent een begrotingsoverschrijding van €300.000 tot €500.000. Evenals in 2022 waren de huidige prijsstijgingen niet voorzien in de ramingen voor 2023. Door de tarieven grotendeels vooruit vast te klikken is het risico van veel grotere begrotingsoverschrijdingen gemitigeerd.

3. SDE+ subsidie

De SDE+ subsidie is in het leven geroepen om duurzame energieopwekking te stimuleren. Bij stijgende energietarieven is de aanname dat de verkoopopbrengst, of vermeden inkoop, hoger is en er dus minder subsidie nodig is om meerkosten te dekken. Bij lage energietarieven stijgt de SDE subsidie om de kapitaallasten in exploitatie van duurzame opwek te kunnen blijven dekken.

Door de onverwacht sterke stijging van de energietarieven op de dagmarkt valt de subsidie ruim €140.000 lager uit dan waar rekening mee gehouden is in de begroting. In 2021 is afgerond €930.000 begroot. In 2022 is de impact €210.000 en, indien de huidige trend zich voortzet, vergelijkbaar in 2023 en verder. In de meerjarenraming 2023+ zal hier op worden geanticipeerd.